

مقایسه مؤلفه‌های کلانتری و پاسگاه‌های انتظامی در وضعیت موجود و مبتنی بر شبکه در پلیس آینده

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۱۰/۲۷

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۷/۲۹

علی عزیزی^۱، عبدالرحمن میرزاخانی^۲

از صفحه ۱۹۹ تا ۲۲۰

چکیده

زمینه و هدف: سازمان‌ها برای ادامه حیات باید همواره خود را با تغییرات محیطی حال و آینده مطابقت و بتوانند پاسخگوی نیاز ذی‌نفعان باشند. این موضوع برای سازمان‌های که متولی امور امنیتی و خدماتی می‌باشند از درجه‌ی اهمیت بالاتری برخوردار است. هدف از پژوهش حاضر شناخت و مقایسه مؤلفه‌های کلانتری و پاسگاه‌های انتظامی در وضعیت موجود و مبتنی بر شبکه در پلیس آینده است.

روش‌شناسی: این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش جمع‌آوری داده‌ها، کیفی است. جامعه-ی آماری پژوهش حاضر را خبرگان انتظامی با حداقل سابقه بیست و پنج سال خدمت و دارای سابقه خدمت در رده‌های اجرایی و ستادی تشکیل می‌دهند که با توجه به اشباع نظری با ۲۷ نفر از آنها به صورت هدفمند مصاحبه به عمل آمد. داده‌های حاصل از مصاحبه با نخبگان، به روش تکنیک تحلیل فرایند شبکه‌ای و با استفاده از نرم‌افزار ابرتصمیم‌ساز مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: مؤلفه‌های حاصل از مصاحبه با نخبگان در وضعیت موجود و مبتنی بر شبکه به صورت دو به دو با هم مقایسه، یافته‌ها نشان می‌دهد میزان اهمیت زیرمعیارها (مؤلفه‌ها) شبکه‌ی ترسیمی غیر از چهار مؤلفه‌ی (خدمات قضایی حضوری شهروندان، ارسال پرونده فیزیکی به مرجع قضایی، حضور حداکثری فیزیکی عوامل گشت در حوزه‌ی استحفاظی، محدودیت دسترسی به بانک‌های اطلاعاتی) سایر مؤلفه‌ها (شامل هشت مؤلفه‌ی دیگر) کلانتری آینده دارای اهمیت بیشتری نسبت به کلانتری با رویکرد با وضعیت موجود می‌باشد.

نتیجه‌گیری: با توجه به بالاتر بودن ضریب اهمیت مؤلفه‌های احصاء شده در وضعیت مبتنی بر شبکه، لازم است مسئولین امر نسبت تغییر ساختار مبتنی بر شبکه به عنوان ضرورتی برای پلیس آینده و انجام خدمات شایسته‌تر به مردم اقدام نمایند.

واژه‌های کلیدی: کلانتری با وضعیت موجود، کلانتری آینده، فرایند تحلیل شبکه‌ای، شبکه.

۱- استادیار گروه پیشگیری انتظامی دانشگاه علوم انتظامی امین، تهران، ایران، (نویسنده مسئول). رایانامه:

Ali_azizi_1342@yahoo.com

۲- استادیار گروه عملیات انتظامی دانشگاه علوم انتظامی امین، تهران، ایران، رایانامه: Cls188rahman@yahoo.com

مقدمه

تغییر درون‌مایه‌ی اصلی و بخشی از سرشت فعالیت‌های عصر حاضر را تشکیل می‌دهد. لنسکی و لنسکی معتقدند: یکی از شگفت‌انگیزترین رویدادهای دنیای معاصر سرعت بی‌سابقه تغییرات اجتماعی است (لنسکی و لنسکی^۱، ۱۳۶۹: ۱۱۲). گیدنز نیز اعتقاد دارد: ما در جهانی متحول و دستخوش دگرگونی‌های چشمگیر زندگی می‌کنیم (گیدنز^۲، ۱۳۷۳: ۵۰). در عصر تغییرات اجتماعی سازمان‌هایی موفق هستند که مدیران‌شان با آینده‌نگاری و مدیریت تغییر با کمک تکنیک‌های اطلاعاتی پیشرفته و داده‌کاوی بانک‌های اطلاعاتی بتوانند الگوهای آینده‌ی مرتبط به سازمان خود را پیش‌بینی و متناسب با آن برنامه‌ریزی نمایند.

زمینه‌ی بسیاری از چنین تغییر و تحولات سریع و شگرف، بی‌شک دستاوردهای فناوریانه جدید مربوط به اینترنت است. اینترنت با ایجاد فضایی بدون محدودیت زمان، مرزهای جغرافیایی و سیاسی جدیدی را به وجود آورده است. رشد روزافزون شبکه‌ی جهانی «وب» باعث شده است که این شبکه در سراسر جهان به عنوان رسانه‌ی کارآمد به منظور تبادل اطلاعات اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و علمی مورد توجه قرار گیرد. ارتباطات اینترنتی، افراد سراسر جهان را نسبت به وضع خود حساس و تأثیرپذیر کرده است (رازقی، ۱۳۹۰: ۱۳۲).

به همین دلیل است که عصر حاضر را «عصر سایبر» نام نهاده‌اند؛ در این عصر، فناوری‌های نوین در عرصه‌ی ارتباطات انسانی تحولات چشم‌گیری را بوجود آورده است، تا آنجا که به جرأت باید اذعان داشت بیشترین تحولات و پویایی فناوری‌های جدید در بخش ارتباطات پدیدار گشته و در این پروسه دانش بشری روابط عمومی‌ها نیز نقش مهم و کلیدی در برخورد با مخاطبان یک سازمان را دارد (قاسمی، نیرومند و میراسماعیلی، ۱۳۹۸: ۲۶). در عصر اینترنت، شاهد شکل‌گیری فضایی هستیم که در آن، فعالیت‌های گوناگونی مانند اطلاع‌رسانی، ارائه خدمات، مدیریت و کنترل ارتباطات، از طریق سازوکارهای این فضا انجام می‌پذیرد؛ بر این اساس، تحلیل و اشراف اطلاعاتی یکی از نیازهای اساسی و بنیادین و یکی از عوامل موفقیت سازمان‌های اطلاعاتی به

1 - Lansky & Lansky

2 - Gidnez

شمار می‌رود. در واقع، اشراف اطلاعاتی امری است که با کسب اخبار و اطلاعات و احاطه بر موضوعات پیرامونی مرتبط است و واقعیت‌های عینی و ذهنی را در ابعاد مختلف، به-گونه‌ای روشن و شفاف و به شکلی دقیق و عمیق، به تصمیم‌سازان ارائه می‌دهد (یعقوبی و اسحاقی‌فر، ۱۳۹۲: ۱).

باید اذعان کرد تکنولوژی‌های جدید نه تنها قواعد و قوانین حاکم بر ارتباط و تعامل میان انسان‌ها، بلکه نگرش‌های ما را نسبت به خود، دیگران و جهان تغییر داده‌اند (اولسون^۱، ۱۳۷۷: ۵۷). شبکه‌های اجتماعی مجازی که توسط پلیس مورد شناسایی قرار می‌گیرند، برای تعامل و مشارکت اجتماع و یافتن راه‌حل برای کاهش جرم، ضروری تلقی می‌گردند (برتوت^۲، ۲۰۱۲: ۳۰). از طرف دیگر، شبکه‌ی اجتماعی مجازی با همه‌ی تسهیلاتی که برای جوامع فراهم کرده، سبب ایجاد یا تسهیل بسیاری از آسیب‌ها، انحراف‌ها و خشونت‌های نوین شده یا این‌که انحراف‌ها و جرم‌هایی را که در گذشته وجود داشته، تسهیل و حمایت کرده است. خشونت، آزار و اذیت‌های دنیای جدید و حتی جرایم با رشد فزاینده‌ی شبکه‌های ارتباطی مجازی، شکل جدیدی به خود گرفته‌اند. امروز خشونت‌ها دیگر به محیط فیزیکی محدود نمی‌شود. هر روز با ایمیل‌ها، پیام‌های ناخواسته و به عبارت دیگر، با اشکال نوینی از خشونت روبه‌رو هستیم.

امروزه پلیس با شکل‌ها و سطوح مختلفی از چالش‌ها روبه‌روست. برخی از انحراف‌ها و جرائم سنتی که در گذشته وجود داشته‌اند، در فضای مجازی تسهیل شده‌اند و برخی از انحرافات جدید با شکل‌گیری فضای مجازی پدید آمده‌اند. برای مثال اینترنت ممکن است ابزار مناسبی برای ارتباط میان قاچاقچیان کالا باشد. علاوه بر این اینترنت و فضای مجازی فرصتی نوین برای رفتارهای انحرافی و مخاطره‌آمیز فراهم می‌آورد (وال^۳، ۲۰۰۱: ۳).

وجود فرصتی همچون شبکه‌ی اینترنت از یک سو و انتظارات مردم و مسئولین بر خدمت بهنگام و برخط از سوی دیگر، ورود و استفاده از این فضا را امری اجتناب‌ناپذیر نموده است. مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در مهر ۱۳۹۵ به مناسبت هفته‌ی ناجا و در

1 - Olson

2 - Bertot & Hansen

3 - Wall

دیدار فرماندهان و مسئولان ارشد ناجا می‌فرمایند: به کلانتری‌ها خیلی اهمیت بدهید. کلانتری‌ها با مردم مواجه هستند و به‌طور روبرو در چشم مردم، نماینده‌ی نظام هستند.

از طرفی نپرداختن به موضوع و همسو نبودن با دولت الکترونیک، امکان خدمت مطلوب به مردم و مقابله با جرائم در فضای مجازی را با چالش جدی مواجه می‌نماید و تحقق رویکرد جامعه‌محوری پلیس که ارتباط بین پلیس و مردم در فضایی آسان و صمیمی‌تر را تضمین می‌نماید، دچار خدشه و در نتیجه سرمایه‌ی اجتماعی پلیس و به ویژه پلیس محلی یا کلانتری‌ها را کاهش می‌دهد. همچنین ارتباط پلیس با مردم مبتنی بر شبکه، امکان نظارت مردم بر پلیس را فراهم می‌نماید (شریعتی و همکاران، ۱۳۹۰: ۱۹).

سازمان پلیس به واسطه‌ی حساسیت مأموریت محول و میزان تأثیرگذاری نتایج حاصل از آن، بیشتر از هر سازمان و نهاد دیگری با ابهام‌های معطوف به آینده روبرو خواهند شد و باید برای ابهام‌زدایی از این آینده هر چه بیشتر تلاش نمایند. در دنیایی که متأثر از انقلاب اطلاعاتی، تحولات شگرف فناوریانه و جهانی‌سازی است، تهدیدها نیز به همین میزان پیچیده، چندبُعدی، مبهم و ناشناخته خواهد بود که با برنامه‌ریزی در سطح کلان باید از سردرگمی در مقابله با ناشناخته‌ها، کاسته شود. با توجه به غلبه‌ی اندیشه‌ها و قدرت نرم و سرعت پیشرفت ناامنی‌های برخاسته از خارج و داخل کشور، نمی‌توان به اجرای عملیات ثابت و غیرمنعطف اکتفا کرد و در آن متوقف ماند (امیری و دیگران، ۱۳۹۷: ۱۰۹).

بی‌توجهی به آینده‌ی پلیس و تغییرهای اجتماعی مستمر در محیط سازمانی، می‌تواند برنامه‌ها و اقدام‌های پیشگیری از جرم را نه‌تنها در حالت سکون قرار دهد، بلکه با ایجاد یک شکاف معنادار بین واقعیت‌های سازمانی و محیطی، مانع از تحقق هدف‌های سازمان پلیس در تأمین امنیت عمومی و پیشگیری از جرایم به‌نحو مطلوب شود؛ زیرا در شاخص‌های نوین با رویکرد آینده‌نگاری و ترسیم آینده‌ی سازمان، فعالیت پیش‌بینی به فعالیتی دیگر تبدیل می‌شود. بنابراین به نظر می‌رسد که زمان بهره‌برداری از فناوری‌های نوین به منظور تغییر در فرایند انجام امور در کلانتری‌ها از وضعیت موجود به سیستمی و در نهایت نظارت و کنترل بر مأموریت‌های جاری کلانتری‌ها به صورت برخط فرا رسیده است (صنایعی، ۱۳۹۳: ۷۹).

بی‌شک تحقق این امر در گرو به هنگام‌شدن، نگاه به آینده و استفاده از فناوری‌های جدید از جمله بهره‌گیری از فضای سایبری می‌باشد. بنابراین؛ این پژوهش به دنبال شناخت و مقایسه‌ی مؤلفه‌ها در وضعیت موجود و مبتنی بر شبکه است تا بتواند بر اساس یافته‌ها پیشنهاد مناسب را با طرح این پرسش که مؤلفه‌های کلانتری در وضعیت موجود با کلانتری مبتنی بر فضای شبکه در پلیس آینده کدامند؟ ارائه نماید.

مبانی نظری و پیشینه تحقیق

کلانتری و پاسگاه

وظیفه‌ی اصلی هر کلانتری پیشگیری از وقوع جرم است کلانتری به‌عنوان پلیس شهر و پاسگاه‌های انتظامی در خارج از شهر حافظ نظم و امنیت هر حوزه‌ی تحت مسئولیت است. مأمورین دارای کارت ضابطیت و آموزش‌دیده انتظامی به‌عنوان ضابط عام دادگستری در صورت مشاهده جرائم مشهود وظیفه برخورد مستقیم و معرفی مجرمین به دستگاه قضا را دارند. واحدهای انتظامی مانند کلانتری‌ها در جرائم غیرمشهود وظیفه بررسی و گزارش موضوع به دستگاه قضایی و سپس اقدام مقتضی را با دستور مقام قضایی دارند. کلانتری‌ها و پاسگاه‌ها در ناجا عبارت‌اند از؛ واحدهایی که آخرین رده اجرایی بوده، در منطقه‌ی مدیریت پایه قرار گرفته و ارتباط آن‌ها با مأموران اجرایی عملیات است. کلانتری‌ها و پاسگاه‌های انتظامی در واقع مهم‌ترین و برجسته‌ترین واحد سازمانی ناجا هستند که وظایف اصلی انتظامی توسط آن‌ها انجام می‌شود و به طور کلی عملکرد و نتایج کار در نیروی انتظامی از طریق آن‌ها خلاصه می‌شود (عبدی و جزینی، ۱۳۸۰: ۷۵-۷۳)؛ کلانتری‌ها یگان‌های انتظامی درون‌شهری‌اند که وظیفه‌ی تأمین نظم و امنیت، آسایش عمومی و فردی و جلوگیری از وقوع جرائم در چارچوب شرح وظایف در حوزه‌ی استحفاظی را به عهده دارند (گل‌محمدی‌خامنه، ۱۳۸۵: ۱). از اواخر دهه‌ی هفتاد و زودتر از بسیاری از ادارات، رایانه با سامانه‌های پیشرفته در زمان خود، همچون سامانه جامع انتظامی و سامانه مرفوک وارد کلانتری‌ها گردید و اکنون نیز بسیاری از خدمات در بستر سامانه رخدادهای انتظامی به مردم ارائه می‌گردد، اما پلیس آینده نمی‌تواند به این مقدار بسنده کرده و اقدامی در جهت ارائه خدمات برخط به مراجعین خود ننماید، که در این صورت نه تنها در ارائه خدمات و پیشگیری از جرم در

حوزه خود با چالش مواجه می‌شود که امکان ایجاد خلل در خدماتی که هر بخش آن در سازمانی انجام می‌شود نیز متصور است. بنابراین حرکت به سمت تحقق پلیس الکترونیک امری اجتناب‌ناپذیر به نظر می‌رسد.

پلیس الکترونیک

خدمت‌رسانی پلیس به شهروندان در سراسر کشور و به صورت الکترونیک برخط را پلیس الکترونیک می‌گویند (ویرگو^۱، ۲۰۰۷). مجموعه اقدامات امنیتی، اطلاعاتی و انتظامی در محیط وب که به طور خلاصه می‌توان آن را اقدامات و فعالیت‌های پلیس در مواجهه با جرایم اینترنتی نامید (گاتشاک^۲، ۲۰۰۶).

تجربه‌های جهانی پلیس بسیاری از کشورها، از جمله مطالعه روی ۲۲ افسر ارشد پلیس از شانزده کشور در سراسر جهان و مصاحبه با هفده مرکز خدمات پلیس از استرالیا، کانادا، دانمارک، انگلستان، ولز، فنلاند، آلمان، هند، ایرلند، ایتالیا، نروژ، پرتغال، اسکاتلند، اسلواکی، اسپانیا و ایالات متحده آمریکا نشان داده است که پلیس می‌تواند از شبکه‌های مجازی به عنوان فرصت استفاده کند (اکسنچر^۳، ۲۰۱۳).

یکی از مفروضات تئوری شبکه‌ی اجتماعی این است که دانش و اطلاعات در یک فرایند رابطه‌ای و شبکه‌ای ساخته می‌شوند (دان^۴، ۱۹۸۳: ۴۵۱-۴۶۳). در حقیقت نوع اطلاعاتی که به وسیله‌ی شبکه تولید می‌شود، به نوع شبکه وابسته است. برای مثال دانش فنی مالی، از حضور و یادگیری در شبکه‌ی اجتماعی مالی به دست می‌آید. بر اساس این مفروضات، حضور پلیس در شبکه‌های اجتماعی مجازی موجب اشکال جدیدی از دانش علمی پلیس خواهد شد که بدون ارتباط با آن میسر نیست. مقولات و الگوهای ارتباطی با نوع شبکه‌های مجازی نوع جدیدی از دانش را برای پلیس تولید خواهد کرد. علاوه بر این، چنین ارتباطی به تبادل معنادار اطلاعات بین پلیس و اجتماع در شبکه‌های مجازی خواهد انجامید. حضور پلیس در شبکه‌های اجتماعی مجازی بر دانش آن‌ها درباره‌ی علایق و نگرانی‌های اجتماع می‌افزاید (ولمن^۵، ۱۹۹۷: ۱۷۹). تنها در

1-Virgo
2-Gottschalk
3-Accenture
4-Dunn
5-Welman

این صورت پلیس می‌تواند انواع تخلفات و جرایم و آسیب‌های متفاوت در شبکه‌های مجازی را شناسایی کند و این مهم‌ترین گام پلیس در حال و آینده باید باشد.

خدمات پلیس در فضای مجازی از طریق طیف وسیعی از تماس و تعامل با شهروندان در اجتماع جدید، امکان می‌یابد. البته باید توجه کرد اعتماد اعضای اجتماع به پلیس، اصلی اساسی در این وضعیت است. در خصوص نحوه‌ی تعامل (ناشناس بودن و حضور با مشخصات واقعی) بحث‌های زیادی وجود دارد که خارج از این مقال است. باید در اجتماع سنجش انجام گیرد که کدام‌یک از شیوه‌ها کارایی بیشتری دارد و اعتماد اعضای اجتماع را به خود جلب می‌کند. افزایش اعتماد عمومی از طریق شبکه‌های مجازی استفاده بالقوه دیگر، بهبود تصور شهروندان از پلیس است. افزایش تعامل با مردم به خصوص مردمی که در آینده بیشتر امورات خود را در فضای مجازی انجام می‌دهند، ممکن است اعتماد عمومی نسبت به پلیس را افزایش دهد. فضای مجازی کمک خواهد کرد تا پلیس خود را به یک پلیس شهروند یا مردم‌محور تبدیل کند (ادلین^۱، ۲۰۱۶: ۱۷۳).

مطالعات نشان داده است ارتباط پلیس و مردم همانگونه که در فضای واقعی احساس آرامش را به ساکنان منتقل می‌کند، در شبکه‌های اجتماعی مجازی نیز موجب افزایش اعتماد خواهد شد. پلیس‌های دنیا از طریق شبکه‌های مجازی در پی اطلاع‌رسانی عمومی هستند و در آینده به‌عنوان یک الگوی ارتباطی و نیز یکی از کانال‌های اطلاع-رسانی مهم پلیس به مردم خواهند بود (ولد، برنارد و اسنیپس^۲، ۱۳۸۰: ۱۶).

به اشتراک‌گذاری اطلاعات و هشدارهای پلیسی از جمله فرصت‌های مهم شبکه‌های مجازی برای پلیس است. برای مثال پلیس فتا در خصوص امنیت در شبکه تلگرام پیام می‌دهد؛ هیچگاه کدهای تأییدی را که از طرف تلگرام یا هر برنامه دیگری برایتان ارسال می‌شود در اختیار کسی حتی نزدیکان‌تان قرار ندهید، چون این کدهای تأیید، کلید راهیابی به حریم خصوصی شما هستند. شبکه‌های اجتماعی مجازی برای کشف جرم رسانه‌های اجتماعی ممکن است در مبارزه با جرم مهم تلقی شوند. بسیاری از مجرمان و کسانی که ایجاد رعب و وحشت می‌کنند، از رسانه‌های اجتماعی برای لاف زدن و به رخ کشیدن جنایاتی که مرتکب شده‌اند، استفاده می‌کنند. در این صورت پلیس هوشمندانه

1 - Edline

2 - Vold ,Bernard & Snipes

از افسران کارآگاه با استفاده از رسانه‌های اجتماعی برای تشخیص جرم و جنایت با مجرمین و برخورد با آن‌ها استفاده خواهد کرد.

نظارت بر رفتارهای پلیس با انتشار ویدئوهای ضبط شده مردم از پلیس در شبکه‌های اجتماعی مجازی می‌تواند منبع مهمی برای نظارت عملکرد پلیس از سوی شهروندان باشد. خوانش رفتاری و درک چالش‌های آتی اجتماع و اقدام پیشگیرانه و مقابله با آن استفاده پلیس از اشکال متفاوت شبکه‌های اجتماعی مجازی فرصتی فراهم می‌کند تا اداره پلیس سنجشی از درک، نگرش و رفتار مردم داشته باشد و چالش پیش رو و زمینه بحران‌های آشکار و پنهان را بیابد و به سرعت عمل خود برای ایجاد نظم اجتماعی عمومی بیفزاید (فورن‌هام و پروکتر^۱، ۲۰۱۳: ۴۱۳).

بهینه‌سازی راهکارها، دیجیتالی‌شدن پاسگاه‌ها و کلانتری‌های پلیس و ایجاد یا بهینه‌سازی زیرساخت‌های مربوط، ضرورتی اجتناب‌ناپذیر در حال و آینده خواهد بود. این مسئله در کشورهای توسعه‌یافته موجب کاهش هزینه‌های خدمات پلیس و افزایش سرعت و کارایی سازمان پلیس شده است. حتی برخی کشورها به کمک شبکه‌های مجازی خدمات جدیدی به خصوص در حوزه‌ی مدیریت تقاضا ارائه داده‌اند. این مسئله نه تنها موجب صرفه‌جویی در هزینه‌های پلیس می‌شود، بلکه کمک می‌کند مأمور پلیس قابل مشاهده و قابل دسترس در قلب جامعه باشد. پیش‌بینی و بهبود خدمات در آینده - ی نزدیک از طریق شبکه‌های اجتماعی موبایلی، ترافیک شهری مورد تجزیه و تحلیل قرار خواهد گرفت و شهروندان و پلیس می‌توانند از آن به عنوان مدیریت ترافیک استفاده کنند. ارتقای همکاری پلیس برای ارائه‌ی بهتر خدمات خود نیاز به همکاری در سطح ملی و بین‌المللی با سایر نیروهای پلیس، قوه قضاییه و سازمان‌های بخش دولتی، بخش خصوصی، سازمان‌های داوطلبانه و شهروندان خود دارد. پلیس می‌تواند برای ارائه‌ی خدمات سریع‌تر و پاسخگو، به اشتراک‌گذاری اطلاعات و منابع دیگر برای مقابله با جرم و جنایت با دادن هزینه کمتر به طور مؤثرتری عمل کند.

پلیس کانادا با بهره‌گیری از فضای وب، بر بستر نقشه گوگل میس، دسترسی شهروندان را به میزان جرایم حوزه استحفاظی خود فراهم نموده و مردم با ملاحظه این

اطلاعات می‌توانند بر روی نقشه الکترونیک و گزارش مشخصات دقیق اراذل و مجرمان را نشان کرده و پلیس با دریافت این اطلاعات کنترل جمعیت حوزه خود را با کمترین هزینه اعمال می‌کند (عزیزی، ۱۳۹۲: ۹۶). در انگلستان شبکه تلفن همراه با ۹۹/۲ درصد پوشش تلفن همراه 4G، بزرگترین شبکه‌ای است که دارای پوشش یکپارچه از مکان‌های دور است که سبب سفر(ترافیکی) کمتر و صرف وقت و هزینه کمتری می‌شود. امروزه خدمات و تعاملات بیشتری به صورت آنلاین انجام می‌شود. جرایم اینترنتی در حال رشد و از پیچیدگی خاصی برخوردار هستند و نظارت دیجیتال نیز از دوربین مداربسته گرفته تا دیگر ابزارها در حال افزایش است و مردم تمایل دارند تا با پلیس تماس دیجیتالی مداوم و آسان داشته باشند (گذار پلیس انگلستان به فناوری دیجیتال، ۲۰۱۸).

پیش‌نیاز پلیس و به پیروی از آن کلانتری‌های آینده، حرکت به سمت اقدام‌های تحولی است و اقدام‌های تحولی به عزم و اراده‌ای همه‌جانبه نیاز دارد. مدیران بدون پشتیبانی مدیران ارشد و بدون همراهی کارکنان نمی‌توانند چشم‌انداز روشنی برای سازمان رقم بزنند. مطابق نظر برنز، رهبری تحولی وقتی روی می‌دهد که رهبر و پیرو یکدیگر را به سطوح بالاتر ارزش‌ها و انگیزه‌ها بالا ببرند و این محصول تأثیر تحولی متقابل رهبران و پیروان است (اسکندری، ۱۳۹۳: ۱۲۵). هدف رهبری تحول‌آفرین فراتر از ارضای نیازهای فوری است. رهبری تحول‌آفرین خوش‌بینی و جاذبه هوشی و بسیاری از توانایی‌های شخصی خود را به کار می‌گیرد تا به ارتقای آرمان‌های دیگران پرداخته و افراد و سازمان‌ها را به سمت عملکرد بالاتری ارتقاء دهد (اسکون و نیلسون، ۲۰۱۰: ۲۱).

درستی و فاطمی یگانه (۱۳۹۹) در پژوهشی با عنوان «بهره‌گیری از ابزارهای سایبری در اشراف اطلاعاتی با تأکید بر قلمرو امنیت» نتیجه‌گیری کردند؛ راهبردهای تحلیل اشراف اطلاعاتی بر اساس ابزار فضای شبکه وابسته به دو عنصر نیروی انسانی با تعداد نه مؤلفه و عنصر تجهیزات و امکانات با تعداد پنج مؤلفه است. تحلیل ماتریس مؤلفه‌ها ضمن تأیید فرضیه‌ی پژوهش، نشان می‌دهد که بین اشراف اطلاعات و عنصر نیروی انسانی و عنصر تجهیزات و امکانات با اقدام اطلاعاتی توسط ابزار فضای شبکه

رابطه معناداری وجود دارد. میرزاخانی، درویشی و داودی‌دهاقانی (۱۳۹۸) در پژوهشی با عنوان «راهبردهای پیشگیری انتظامی از جرم با نگاه به آینده» نتیجه‌گیری کردند مشارکت اجتماعی در تصمیم‌سازی‌های آینده پلیس و حمایت افکار عمومی جامعه در اولویت فرصت‌ها، ضعف مشارکت نهادهای فرهنگی و حمایت افکار عمومی جامعه از برنامه‌های آینده پلیس در اولویت تهدیدها، سازمان پیشرو در فناوری اطلاعات و تمرکز بر اقدام‌های کنشی در اولویت قوت‌ها و طراحی نکردن و اجرا نشدن برنامه‌های کیفی متناسب با جرایم آینده و ضعف آموزش‌ها متناسب با جرایم آینده در اولویت ضعف‌ها قرار دارند. همچنین نتایج پژوهش و روندهای فعلی حکایت از آن دارد که تهدیدها و ضعف‌های آینده، می‌تواند هدف‌های ترسیم‌شده را با چالش مواجه کند؛ از این رو، تغییر سیاست‌ها و بازنگری برنامه‌ها می‌تواند روند بروز تهدیدها و ضعف‌های آینده را کند یا متوقف سازد. فیضی، لطفی و پیکری (۱۳۹۷) در پژوهشی با عنوان «کاربرد داده‌کاوی در استفاده بهینه از بانک‌های اطلاعاتی پلیس» نتیجه‌گیری کردند، راهبردهای نوین نیروی انتظامی به‌عنوان یکی از سازمان‌های فعال در عرصه نظم و امنیت، با توجه به ماهیت مأموریتی، با حجم، تنوع و گستره فراوانی از فرایند ذخیره‌سازی و به‌کارگیری بانک‌های داده‌های انبوه در حوزه‌های گوناگون اجتماعی، امنیتی، اقتصادی و فرهنگی در ارتباط است. از این رو، ضروری است برای اجرا و تحقق مأموریت‌های محوله، استخراج الگوهای مفید و کاربردی از پایگاه داده‌ای، با کمک علم داده‌کاوی، از اولویت‌های اصلی این سازمان قرار گیرد. رازقی و عباس‌نژاد عربی (۱۳۹۶) در پژوهشی با عنوان «پلیس آینده و شبکه‌های اجتماعی مجازی، فرصت‌ها و چالش‌ها» به این نتیجه رسیدند که پلیس علاوه بر فرصت‌ها، با چالش‌ها و خطرهای بالقوه‌ای در شبکه‌های اجتماعی در حال و آینده روبه‌روست. بدون شک، یکی از مباحث مورد توجه برای سازمان‌های امنیتی و انتظامی در این سیر دگردیسی، جهت‌دهی و تغییر شکل محتوایی جرایم سنتی به تکامل‌یافته (ترکیب مجازی و سنتی) و جرایم نوظهور (صرفاً سایبری) و ظهور پدیده جرایم سایبری است که در حال حاضر با رویکردهای اجتماعی، سیاسی، مالی، امنیتی و شبه‌امنیتی در حال گسترش است. پویا، راشدی و مهرابی (۱۳۹۶) در پژوهشی با عنوان «تبیین و بررسی طرح تحول کلانتری‌ها و پاسگاه‌ها به منظور ارائه راهکار با تأکید بر مطالبات مقام معظم رهبری^(مدظله العالی)» به این نتیجه رسیدند که کلانتری‌ها و پاسگاه‌ها زمانی در

رسیدن به اهداف خود و حفظ تعادل بین نیازهای حال و آینده موفق خواهند شد که شهروندان از عملکردشان رضایت داشته باشند.

جکسون، هوگ، بردفورد و تیلر^۱ (۲۰۱۳) پژوهشی با عنوان ارتباط و اعتماد: بازبینی رویارویی مردم با پلیس انجام داده که نتایج نشان می‌دهد اعتماد عمومی به روند کار پلیس در انگلستان مسئله مهمی است. پلیس بر مشروعیت و حمایت عمومی و افزایش اعتماد مردم که اخیراً کاهش یافته است، تکیه می‌کند. در این پژوهش ثابت شده تماس‌های ناخشنود با عقاید نامطلوب درباره کارآمدی پلیس و عدالت و تداخل آن با جامعه ارتباط دارند. در عین حال ثابت شد تماس‌های دریافتی مثبت، مشاهدات و عقاید درباره عدالت و همکاری با جامعه را تحت تأثیر قرار می‌دهند. همچنین مشاهده گشت-های منظم پلیس و آگاهی از فعالیت‌های پلیس، آنها را در نظر مردم کارآمد جلوه می‌دهد. فرانک، اسمیت و نوواک^۲ (۲۰۰۵) پژوهشی با عنوان مشارکت پلیس و رضایت شهروندان انجام داده که نتایج تحقیق نشان می‌دهد تماس با پلیس از اهمیت زیادی برخوردار است و اکثر نگرش‌های افراد بر چگونگی رفتاری که مأموران با آنها داشتند، مبتنی است. در واقع می‌توان گفت تعامل و همکاری پلیس با شهروندان باعث حضور بیشتر پلیس در بین مردم می‌شود و از این طریق نوعی احساس امنیت و آسودگی خاطر در شهروندان به وجود می‌آید و از آنجا که پلیس به طور فعال با مردم همکاری و مشارکت می‌کند، این امر موجب افزایش رضایت‌مندی شهروندان از پلیس می‌شود.

در جمع‌بندی و مقایسه‌ی پیشینه‌های تحقیق با پژوهش حاضر باید گفت که این پژوهش از جهت تأثیر و یا پیامدهای بهره‌گیری از شبکه، دارای شباهت ولی تفاوت پژوهش حاضر با پیشینه‌های تحقیق در آن است که پژوهش حاضر مؤلفه‌های وضعیت موجود را با مؤلفه‌های وضعیت آینده و مبتنی بر شبکه را مورد بررسی قرار می‌دهد.

روش پژوهش

این پژوهش از نظر هدف، کاربردی و از نظر ماهیت، توصیفی و از نظر داده‌ها، کیفی است. جامعه‌ی آماری پژوهش حاضر را خبرگان انتظامی با حداقل سابقه بیست و پنج

1- Jackson, Hugh, Bradford & Tyler

2 - Frank, Smith & Novak

سال خدمت و دارای سابقه خدمت در رده‌های اجرایی و ستادی تشکیل می‌دهند که با توجه به اشباع نظری با ۲۷ نفر از آنها به صورت هدفمند مصاحبه به عمل آمد. در این پژوهش با توجه به هدف و ماهیت پژوهش از روش کیفی استفاده شده است. ابتدا مبانی نظری و مطالعات و پیشینه مرتبط با موضوع بررسی، تنظیم و تدوین شد. سپس به منظور اجماع بر روی مؤلفه‌های دسته‌بندی شده ناشی از استخراج عوامل شناسایی شده و به دنبال دستیابی به توصیف عمیق و غنی از تجارب و ادراک شرکت‌کنندگان استفاده گردید. برای حصول اطمینان از روایی پژوهش و به منظور اطمینان خاطر از دقت بودن یافته‌ها، از نظرات ارزشمند اساتید آشنا با این حوزه و متخصصان پلیس که در این حوزه خبره و مطلع بودند استفاده شد. داده‌های حاصل از مصاحبه با نخبگان، به روش تکنیک تحلیل فرایند شبکه‌ای و با استفاده از نرم‌افزار ابرتصمیم‌ساز مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته‌های پژوهش

الف) یافته‌های توصیفی

در جدول ۱ اطلاعات آماری نمونه‌ی آماری ارائه می‌گردد.

جدول ۱. اطلاعات جمعیت‌شناختی پاسخگویان

جنسیت		سن	
مرد	زن	بیشتر از ۵۰ سال	۴۰ تا ۵۰ سال
۱۹۳	۱۷	۲۷	۱۷۳
مقطع تحصیلی			
کارشناسی	ارشد	دکتری	سن خدمتی (سال)
۱۲۵	۱۳۲	۲۵-۳۰	۳۰-۳۵
۱۱۵		۱۴۵	۳۵-۴۰
		۱۲	۴۳

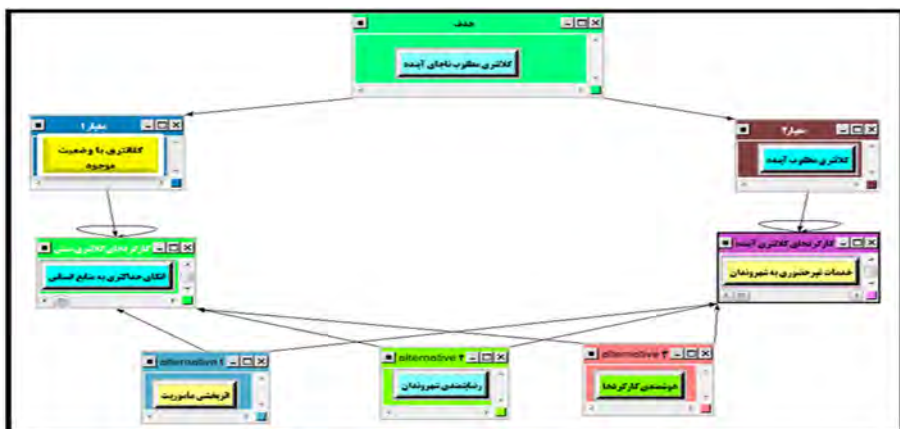
ب) یافته‌های استنباطی

نتایج حاصل از مصاحبه با نخبگان شامل دوازده مؤلفه در وضعیت موجود و دوازده مؤلفه در وضعیت مطلوب در جدول ۲ به نمایش گذاشته شده است.

جدول ۲. معیارهای کلانتری در وضعیت موجود و مطلوب از نظر خبرگان

ردیف	معیارهای کلانتری در وضع موجود	معیارهای کلانتری در وضع مطلوب
۱	اتکای حداکثری به منابع انسانی	کاهش اتکا به منابع انسانی از طریق دورکاری
۲	ارسال پرونده فیزیکی به مرجع قضایی	ارسال الکترونیکی پرونده به مرجع قضایی
۳	اعزام و بدرقه متهمان به مراجع قضایی	تحقیق مقدماتی از متهمان توسط مقامات قضایی در کلانتری‌ها از طریق ویدئو کنفرانس
۴	تماس تلفنی شهروندان مبنای حضور کلانتری در محل	ثبت برخط تقاضای شهروندان در سایت کلانتری مبنای رسیدگی
۵	تمرکز منابع انسانی و مادی در کلانتری	تمرکز حداقلی منابع مادی و انسانی در کلانتری
۶	حضور حداکثری فیزیکی عوامل گشت در حوزه استحفاظی	کنترل جمعیت مبتنی بر اطلاعات برخط شهروندان
۷	خدمات قضایی حضوری به شهروندان	خدمات قضایی غیرحضوری به شهروندان
۸	شناسایی و رصد سنتی متهمان	شناسایی و رصد هوشمند متهمان
۹	محدودیت دسترسی به اینترنت و فناوری	دسترسی آسان کارکنان به اینترنت و فناوری
۱۰	محدودیت دسترسی به بانک‌های اطلاعاتی	در دسترس بودن بانک‌های اطلاعاتی
۱۱	نگهداری متهم در کلانتری	کنترل و رصد هوشمند متهم در منزل
۱۲	کنترل جمعیت مبتنی بر منابع خبری انسانی	کنترل هوشمند و مکانیزه حوزه کلانتری

بعد از به دست آمدن مؤلفه‌های پژوهش و پس از تأیید روایی آن‌ها توسط خبرگان انتظامی، نمودار زیر در قالب یک شبکه متعامل با ارتباط عمودی و افقی، توسط نرم‌افزار ابرتصمیم‌ساز ترسیم گردید.

نمودار ۱. شبکه متعامل مؤلفه‌ها در وضعیت موجود و مطلوب

پس از تبیین روابط هدف (موضوع اصلی پژوهش) با معیارهای ۱ و ۲ (ابعاد) و زیرمعیارها (مؤلفه‌ها ۱۲ گانه) و گزینه‌های سه‌گانه پژوهش، و تجمیع نتایج داده‌ها و وارد کردن پاسخ خبرگان در پرسش‌نامه مقایسه‌های زوجی در نرم افزار، نتایج آن بر اساس خروجی نرم‌افزار ابرتصمیم‌ساز در قالب تصویر زیر ارائه می‌گردد.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

No Icon	خدمات قضایی حضوری به شهروندان	0.104925
No Icon	احزام و بدرقه حضوری متهمان به مرجع قضایی	0.087019
No Icon	ارسال پرونده فیزیکی به مرجع قضایی	0.078762
No Icon	تماس تلفنی شهروندان مبنای حضور پلیس در محل	0.014985
No Icon	تمرکز منابع انسانی و مادی فیزیکی در کلانتری	0.003511
No Icon	اتکای حداکثری به منابع انسانی	0.004004
No Icon	محدودیت دسترسی به اینترنت و فناوری	0.008408
No Icon	شناسایی و رصد سنتی متهمان	0.005057
No Icon	حضور حداکثری فیزیکی عوامل گشت در حوزه استحفاظی	0.092304
No Icon	نگهداری متهم در کلانتری	0.045756
No Icon	کنترل جمعیت مبتنی بر منابع خبری انسانی	0.005579
No Icon	محدودیت دسترسی به بانک های اطلاعاتی	0.008408
No Icon	خدمات غیرحضوری به شهروندان	0.004819
No Icon	تحقیق مقامات قضایی از متهم در کلانتری از طریق ارسال الکترونیکی پرونده به مرجع قضایی	0.071549
No Icon	نیت برخط تقاضای شهروندان در سایت کلانتری مبنای رسیدن	0.099999
No Icon	تمرکز حداقلی منابع انسانی و مادی در کلانتری	0.003590
No Icon	کاهش اتکای به منابع انسانی از طریق دورکاری	0.007478
No Icon	دسترسی آسان کارکنان و شهروندان به اینترنت	0.041926
No Icon	شناسایی و رصد هوشمند متهمان	0.006779
No Icon	کنترل هوشمند و مکانیزه حوزه کلانتری	0.008467
No Icon	کنترل و رصد هوشمند متهم در منزل	0.079790
No Icon	کنترل جمعیت مبتنی بر اطلاعات برخط شهروندان	0.120504
No Icon	دسترسی آسان و برخط به داده های بانک های اطلاعات	0.007998

نمودار ۲. مقایسه‌های زوجی مؤلفه‌ها در وضعیت‌های موجود و مطلوب در نرم افزار

پس از مقایسه زوجی مؤلفه‌های کلانتری‌ها و پاسگاه‌ها در وضعیت‌های موجود و مطلوب، میزان اهمیت مؤلفه‌ها به صورت دو به دو به شرح جدول ۳ مورد سنجش قرار گرفت.

جدول ۳. مقایسه مؤلفه‌های کلانتری با رویکرد وضعیت موجود و آینده مبتنی بر شبکه

کلانتری در وضعیت آینده		مقایسه اهمیت	کلانتری در وضعیت موجود	
گزینه	میزان اهمیت		میزان اهمیت	گزینه
خدمات قضایی حضوری به شهروندان	۰/۰۰۴۸۱۹	<	۰/۱۰۴۹۲۵	خدمات قضایی حضوری به شهروندان
تحقیق مقامات قضایی از متهم در کلانتری از طریق ویدئو کنفرانس	۰/۰۸۷۴۴۳	>	۰/۰۸۷۰۱۹	اعزام و بدرقه حضوری متهمان به مرجع قضایی
ارسال الکترونیکی پرونده به مرجع قضایی	۰/۰۷۱۵۴۹	<	۰/۰۷۸۷۶۲	ارسال پرونده فیزیکی به مرجع قضایی
ثبت برخط تقاضای شهروندان در سایت کلانتری مبنای رسیدگی	۰/۰۹۹۹۹۹	>	۰/۰۱۴۹۸۵	تماس تلفنی شهروندان مبنای حضور پلیس در محل
تمرکز حداقلی منابع انسانی و مادی در کلانتری	۰/۰۰۳۵۹۰	>	۰/۰۰۳۵۱۱	تمرکز منابع انسانی و مادی فیزیکی در کلانتری
کاهش اتکا به منابع انسانی از طریق دورکاری	۰/۰۰۷۴۷۸	>	۰/۰۰۴۰۰۴	اتکای حداکثری به منابع انسانی
دسترسی آسان کارکنان و شهروندان به اینترنت	۰/۰۴۱۹۲۶	>	۰/۰۰۸۴۰۸	محدودیت دسترسی به اینترنت و فناوری
شناسایی و رصد هوشمند متهمان	۰/۰۰۶۷۷۹	>	۰/۰۰۵۰۵۷	شناسایی و رصد با روش‌های فعلی متهمان
کنترل هوشمند و مکانیزه حوزه کلانتری	۰/۰۰۸۴۶۷	<	۰/۰۹۲۲۳۰۴	حضور حداکثری فیزیکی عوامل گشت در حوزه استحفاظی
کنترل و رصد هوشمند متهم در منزل	۰/۰۷۹۷۹۰	>	۰/۰۴۵۷۰۵۶	نگهداری متهم در کلانتری
کنترل جمعیت مبتنی بر اطلاعات برخط شهروندان	۰/۱۲۰۵۰۴	>	۰/۰۰۵۵۷۹	کنترل جمعیت مبتنی بر منابع خبری انسانی
دسترسی آسان و برخط به داده‌های بانک‌های اطلاعاتی پلیس تخصصی	۰/۰۰۷۹۹۸	<	۰/۰۰۸۴۰۸	محدودیت دسترسی به بانک‌های اطلاعات

یافته‌های به دست آمده در جدول ۳ و مقایسه مؤلفه‌های به دست آمده از نظر خبرگان، در وضعیت‌های موجود و مطلوب نشان از آن دارد که مؤلفه‌ها در وضعیت آینده به غیر از چهار مؤلفه‌ی نحوه‌ی ارائه خدمات قضایی به شهروندان، چگونگی ارسال پرونده نزد مقام قضایی، نحوه‌ی کنترل حوزه استحفاظی و کیفیت دسترسی به بانک‌های اطلاعاتی از ضریب اهمیت بیشتری برخوردارند. در این میان تحقیق مقامات قضایی از

متهم در کلانتری از طریق ویدئو کنفرانس دارای بالاترین ضریب اهمیت و تمرکز حداقلی منابع انسانی و مادی در کلانتری در بین مؤلفه‌هایی که در وضعیت آینده نمره-ی مثبت کسب کرده‌اند، دارای کمترین ضریب اهمیت است.

بحث و نتیجه گیری

آمادگی برای آینده عبارت است از: یکسان‌سازی تلقی مدیران و کارکنان سازمان از فرآیندهای سازمان با آنچه ذی‌نفعان مختلف انتظار دارند. همچنین همسوسازی فرآیندها با چشم‌انداز سازمان از طریق مهندسی راهبردی فرآیندها. سازمان‌ها برای آینده باید ظرفیت پیش‌بینی و پاسخگویی به نیازهای کارکنان مشتریان و سایر ذی‌نفعان را در خود ایجاد نموده و مشکلات را تا آنجا که ممکن است به صورت فعال و تهاجمی برطرف نمایند. رسیدن به این وضعیت یک فرآیند تدریجی است که نیازمند دستیابی به هوشمندی بهتر در رابطه با مهارت‌های علم تحلیل کسب و کار، هوشمندتر کردن فرآیندها و استفاده از فناوری‌های هوشمند است. ادغام هوشمندانه این سه عنصر کلیدی مدیران را قادر خواهد ساخت تا راهکارهای خلاقانه‌ای در فناوری اطلاعات سازمان خود به کار برده و فرآیندهای اثربخش‌تری را در سازمان خود مورد پشتیبانی قرار دهند. این کار باعث می‌شود که مدیران بتوانند شیوه‌های استفاده از علم تحلیل کسب و کار به شکلی ویژه و متناسب با صنعت جایگاه کنونی عملکرد خود را درست‌تر درک نموده و چگونگی رسیدن به اهداف خود را آسان‌تر مورد بررسی قرار دهند.

نگاه به آینده نه تنها برای سازمان‌های تولیدی و تجاری که برای سازمان‌های خدماتی همچون کلانتری‌ها که علاوه بر ارائه‌ی خدمات انتظامی وظیفه مهم حفظ نظم و امنیت را بر عهده دارند، از اهمیت بیشتری برخوردار است. در عصری که از آن به عنوان تغییرات شتابان نام می‌برند، ماندن در وضعیت حال موجب از دست رفتن فرصت‌های آینده و سخت‌شدن ارتباط با محیط و ذی‌نفعان خواهد شد چرا که سایر سازمان‌ها فرایند ارتباطی خود را با فرض همسوبودن سایر سازمان‌ها با فناوری‌های روز پایه‌ریزی می‌کنند.

ارزیابی مقایسه‌ی دو به دو مؤلفه‌های پژوهش که در بخش یافته‌ها و در جدول ۳ شرح آن رفت، نشان از آن دارد که میزان اهمیت زیرمعیارها (مؤلفه‌ها) شبکه‌ی ترسیمی

غیر از چهار مؤلفه‌ی (خدمات قضایی حضوری شهروندان، ارسال پرونده فیزیکی به مرجع قضایی، حضور حداکثری فیزیکی عوامل گشت در حوزه‌ی استحفاظی، محدودیت دسترسی به بانک‌های اطلاعاتی) سایر مؤلفه‌ها شامل هشت مؤلفه‌ی دیگر کلانتری آینده دارای اهمیت بیشتری نسبت به کلانتری در وضعیت موجود هستند.

مقایسه‌ی یافته‌های پژوهش حاضر با تحقیق درشتی و فاطمی یگانه (۱۳۹۹) نشانگر همسوبودن پژوهش حاضر با تحقیق یادشده در بُعد اهمیت اشراف اطلاعاتی اثربخش مبتنی بر شبکه می‌باشد که از نظر خبرگان در پژوهش حاضر به عنوانی معیاری با درجه‌ی اهمیت بالا در کلانتری‌های آینده است.

کنترل جمعیت مبتنی بر اطلاعات برخط شهروندان که تصمیم‌گیری صحیح مدیران پلیس را در ارائه‌ی خدمات و اجرای عملیات‌های پلیسی در پی خواهد داشت، با برخوردار بودن از بالاترین ضریب اهمیت از نظر نخبگان که در این پژوهش با آنها مصاحبه گردید، مؤلفه‌ای است که پژوهش آن بیش از سایر مؤلفه‌های بدست آمده مرهون مشارکت شهروندان است. از این رو پژوهش حاضر با پژوهش میرزاخانی و همکاران (۱۳۹۸) که مشارکت اجتماعی در تصمیم‌سازی‌های آینده پلیس و حمایت افکار عمومی جامعه را در اولویت فرصت‌ها برشمرده‌اند، و پژوهش فرانک و همکاران (۲۰۰۵) که امکان همکاری و مشارکت مردم در برنامه‌های پلیس را موجب افزایش رضایت شهروندان دانسته است، همسو می‌باشد.

مؤلفه‌ی دسترسی آسان و برخط به داده‌های بانک‌های اطلاعاتی پلیس تخصصی هر چند نتوانسته است در مقایسه با محدودیت دسترسی به بانک‌های اطلاعاتی نمره قابل قبولی را کسب نماید ولی با نظر تعدادی از نخبگان توانسته است ضریب اهمیت (۰/۰۰۷۹۹۸) را کسب نماید. از این رو و البته با نظر اقلیتی از نخبگان با تحقیق فیضی و همکاران (۱۳۹۷) که پیامدهای داده‌کاوی از طریق بانک‌های اطلاعاتی را مورد سنجش قرار داده‌اند، همسو می‌باشد. نتایج پژوهش حاضر که مؤلفه‌های پلیس آینده را مورد بررسی قرار داده است و قدر مسلم پیش‌فرض مؤلفه‌های پلیس آینده تحول‌گرایی است با پژوهش پویا و همکاران (۱۳۹۶) طرح تحول کلانتری‌ها را مورد بررسی قرار داده است و به این نتیجه رسیده است که رسیدن به اهداف در سازمان پلیس به رضایت

شهروندان گره خورده است، همسویی دارد. بنابراین مدیران و فرماندهان پلیس باید برای عملی شدن معیارهای برشمرده شده حاصل از نتایج پژوهش، زمینه‌های لازم اعم از پیش‌بینی قوانین، اصلاح ساختارها و اصلاح فرایندها را به عمل آورده و در صورت نیاز دروس و سرفصل‌های آموزشی را تغییر یا بازنگری نمایند.

پیشنهادهای

- نسبت به اجرایی نمودن تحقیق از متهم در کلانتری از طریق ویدئوکنفرانس در بستر سامانه رخداد انتظامی یا سامانه‌های پیشرفته جایگزین اقدام گردد؛
- عملیاتی شدن دسترسی برخط شهروندان و طراحی ایمن سایت کلانتری آینده در بستر شبکه در برنامه قرار گیرد؛
- اصلاح فرایندهای کوپ و ایجاد بستر کاهش اتکا به منابع انسانی از طریق توسعه فناوری‌ها و هوشمند نمودن فرایندها و خدمات‌رسانی در کلانتری‌ها در دستور کار قرار گیرد؛
- زمینه دسترسی آسان کارکنان و شهروندان به اینترنت پرسرعت فراهم گردد؛
- تعامل و هماهنگی با مقامات قضایی برای کنترل و رصد هوشمند متهم تحت قرارهای صادره عملیاتی گردد؛
- سایت‌های پوششی کنترل جمعیت مبتنی بر اطلاعات برخط شهروندان طراحی شود.

تقدیر و تشکر

در پایان بر خود لازم می‌دانیم از همه همکاران و خبرگان انتظامی که در انجام این پژوهش محققان را یاری نمودند نهایت تشکر را داشته باشیم.

- اسکندری، مجتبی (۱۳۹۳). تحلیل و نقدی بر نظریه‌ی رهبری تحول‌آفرین. فصل‌نامه‌ی علمی اسلام و مدیریت، ۳ (۵)، صص ۱۴۵-۱۲۳. قابل‌بازیابی از: <http://ensani.ir/file/download/article/20151209174344-9876-33.pdf>.
- امیری، نجات؛ لطفی، ایرج و هادی‌پور، بهزاد (۱۳۹۷). رویکرد آینده‌پژوهی در پیش‌بینی سازمان‌های اطلاعاتی و امنیتی (مورد مطالعه پاوا ناجا). فصل‌نامه‌ی علمی مطالعات حفاظت و امنیت انتظامی، ۱۳ (۴۸)، صص ۱۰۷-۱۳۲. قابل‌بازیابی از: http://journals.police.ir/article_91628_pdf.
- اولسون، دیوید (۱۳۷۷). رسانه‌ها و نمادها، صورت‌های بیان ارتباط و آموزش. ترجمه تجربه مهاجر، چاپ اول، تهران: انتشارات سروش.
- پویا، رضا؛ راشدی، بنیامین و مهرابی، حامد (۱۳۹۶). تبیین و بررسی تحول کلانتری‌ها و پاسگاه‌ها با تأکید بر مطالبات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی). فصل‌نامه‌ی دانش انتظامی سیستان و بلوچستان، ۸ (۲۵)، صص ۱-۳۲. قابل‌بازیابی از: http://sbl.jrl.police.ir/article_19514_4adea3b1ef9fad3ae5f118d6419fe8ee.pdf.
- درشتی، حنا، فاطمی‌یگانه، علی‌محمد (۱۳۹۹). بهره‌گیری از ابزارهای سایبری در اشراف اطلاعاتی با تأکید بر قلمرو امنیت، فصل‌نامه‌ی مطالعات راهبردی ناجا، ۵ (۱۵)، صص ۸۵-۱۱۱. قابل‌بازیابی از: http://ssj.jrl.police.ir/article_94288_0fca15cd54c2599e4a2f8af9acc339af.pdf.
- رازقی، نادر (۱۳۸۹). شناخت آسیب‌ها و جرایم اجتماعی در فضای مجازی. مجموعه مقالات همایش بررسی آسیب‌های اجتماعی، بابلسر: انتشارات دانشگاه مازندران.
- رازقی، نادر و عباس‌نژاد عربی، کاظم (۱۳۹۶). پلیس آینده و شبکه‌های اجتماعی مجازی، فرصت‌ها و چالش‌ها. فصل‌نامه‌ی مطالعات راهبردی ناجا، ۲ (۳)، صص ۹۱-۱۱۲. قابل‌بازیابی از: http://journals.police.ir/article_91180_a84a34ac2380a644aebe968ab488bb3f.pdf
- شریعتی، مسعود؛ شاه‌محمدی، غلامرضا؛ اسفیدانی، محمدرحیم و نوری، روح‌الله (۱۳۹۰). پلیس الکترونیک و نقش آن در پیشگیری. چاپ اول، تهران: دانشگاه علوم انتظامی امین.
- صنایعی، ابراهیم (۱۳۹۳). مدیریت و فرماندهی در کلانتری‌ها و پاسگاه‌های انتظامی. چاپ اول، تهران: مرکز نشر ایمان.
- عبدی، توحید و جزینی، علیرضا (۱۳۸۰). تحلیلی بر پلیس حرفه‌ای و مردمی (پلیس ۱۱۰). فصل‌نامه‌ی پژوهش‌های دانش انتظامی، ۲ (۸)، صص ۵۴-۶۱. قابل‌بازیابی از: file:///C:/Users/pc/AppData/Local/Temp/noormags-1108753_272897-
- عزیزی، علی (۱۳۹۲). گشت انتظامی مبتنی بر جغرافیای جرم. چاپ اول، تهران: معاونت تربیت و آموزش ناجا.

- فیضی، کامران؛ لطفی، رسول و پیکری، ناصر (۱۳۹۷). کاربرد داده‌کاوی در استفاده بهینه از بانک-های اطلاعاتی پلیس: راهبردهای نوین. فصل‌نامه‌ی مطالعات راهبردی ناجا، ۳ (۷)، صص ۱۵۸-۱۴۱. قابل‌بازیابی از:
http://ssj.jrl.police.ir/article_120521_6b0c94ac26e269f3a5723a30778d3a56.pdf.
- قاسمی، علی؛ نیرومند، لایلا و میراسماعیلی، بی‌بی‌سادات (۱۳۹۸). تبیین تأثیر استفاده از فناوری-های نوین ارتباطی بر ارزیابی مشتریان از اثربخشی روابط عمومی موسسه مالی اعتباری کوثر. فصل-نامه‌ی پژوهش‌های جامعه‌شناختی، ۱۳ (۱ و ۲)، صص ۵۳-۲۵. قابل‌بازیابی از:
<file:///C:/Users/pc/AppData/Local/Temp/noormags-pdf>.
- گل‌محمدی‌خامنه، علی (۱۳۸۵). مدیریت پیشگیری از جرایم. چاپ اول، تهران: دانشگاه علوم انتظامی امین.
- لنسکی، گرهارد و لنسکی، جین (۱۳۶۹). سیر جوامع بشری. ترجمه ناصر موفقیان، تهران: سازمان انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی.
- میرزاخانی، عبدالرحمن؛ درویشی، صیاد و داودی، ابراهیم (۱۳۹۸). راهبردهای پیشگیری انتظامی از جرم با نگاه به آینده. فصل‌نامه‌ی مطالعات راهبردی ناجا، ۴ (۱۳)، صص ۷۸-۴۹. قابل‌بازیابی از:
http://journals.police.ir/article_93603_37df8b759e0faa2c6ab4f9d8b00e99e6.pdf
- گیدنز، آنتونی (۱۳۷۳). جامعه‌شناسی. ترجمه‌ی منوچهر صبوری، چاپ چهارم، تهران: نشر نی.
- ولد، جرج؛ برنارد، توماس و استیسیس، جفری (۱۳۸۰). جرم‌شناسی نظری. ترجمه علی شجاعی، چاپ اول، تهران: انتشارات سمت.
- یعقوبی، رحیم و اسحاقی‌فر، میثم (۱۳۹۲). نقش هادی عملیات جمع‌آوری پنهان در اشراف اطلاعاتی سازمان‌های اطلاعاتی امنیتی. فصل‌نامه‌ی علمی-پژوهشی پژوهش‌های حفاظتی و امنیتی، ۲ (۶)، صص ۲۹-۱. قابل‌بازیابی از:
https://jpas.ihu.ac.ir/article_200982_4686b631a4ff30d81dbf6e07530f07f7.pdf.
- Accenture (2013), "Preparing Police Services for the Future [internet]", Dublin: Accenture. Retrieved from:
<https://www.accenture.com/us-en/insight-preparing-police-service-future-six-steps-toward-transformation>.
- Bertot, J. C., Jaeger, P. T., & Hansen, D. (2012). The impact of polices on government social media usage: Issues, challenges, and recommendations. *Government information quarterly*, 29(1), 30-40. Retrieved from:
<https://doi.org/10.1016/j.giq.2011.04.004>
- Dunn, W. N. (1983). Social network theory. *Knowledge*, 4(3), 453-461. Retrieved from:
<https://doi.org/10.1177/107554708300400306>
- Edlins, M., & Brainard, L. A. (2016). Pursuing the promises of social media? Changes in adoption and usage of social media by the top 10 US police departments. *Information Polity*, 21(2), 171-188. Retrieved from:
<https://content.iospress.com/articles/information-polity/ip380>

- Gottschalk, P. (2006). Stages of knowledge management systems in police investigations. *Knowledge-Based Systems*, 19(6), 381-387. Retrieved from: <https://doi.org/10.1016/j.knosys.2006.04.002>
- Jackson, J., Huq, A. Z., Bradford, B., & Tyler, T. R. (2013). Monopolizing force? Police legitimacy and public attitudes toward the acceptability of violence. *Psychology, public policy, and law*, 19(4), 479. Retrieved from: <https://doi.org/10.1037/a0033852>
- Skakon, J., Nielsen, K., Borg, V., & Guzman, J. (2010). Are leaders' well-being, behaviours and style associated with the affective well-being of their employees? A systematic review of three decades of research. *Work & stress*, 24(2), 107-139. Retrieved from: <https://doi.org/10.1080/02678373.2010.495262>
- Transforming the UK police force through digital technology Switch to a new way of working with BT (2018), British Telecommunications plc 2018. Newgate Street . London EC1A 7AJ.81. Retrieved from: https://business.bt.com/content/dam/bt/business/v2/PDF/Publicsector/Digital_policing.pdf
- Wall, D. S. (2001). Cybercrimes and the Internet. *Crime and the Internet*, 1-17.
- Frank, J., Smith, B. W., & Novak, K. J. (2005). Exploring the basis of citizens' attitudes toward the police. *Police quarterly*, 8(2), 206-228. Retrieved from: <https://doi.org/10.1177/1098611103258955>
- Furnham, A., & Procter, E. (1989). Belief in a just world: Review and critique of the individual difference literature. *British journal of social psychology*, 28(4), 365-384. Retrieved from: <https://doi.org/10.1111/j.2044-8309.1989.tb00880.x>
- Virgo, R. (2007); e-police. Dutch: Information Systems Department Police Board. Retrieved from: <http://www.progressivepractices.com/index.htm>
- Wellman, B. (1997). An electronic group is virtually a social network. *Culture of the Internet*, 4, 179-205. Retrieved from: <https://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.28.4128&rep=rep1&type=pdf>

پرتال جامع علوم انسانی